

- Ellen Klein Gunnewiek, 23 jaar
- Woonplaats: Kopenhagen
- Beroep: Planoloog bij Maarten Bosman
- Project: Research intern E-Governance aan de Kopenhagen Universiteit

Het gebruik en het aantal bakfietsen groeit in Kopenhagen met de dag en iedereen fietst ermee

Fietsen in Kopenhagen

Sinds september 2015 mag ik mezelf officieel inwoner van Kopenhagen noemen, aangezien ik hier voor mijn studie MSc Landscape architecture and planning onderzoek doe aan de Kopenhagen universiteit. Als echte Nederlandse doe ik hier alles op mijn trouwe, stalen ros. Wat hier goed moet kunnen aangezien de stad in 2015 is uitgeroepen tot beste fietsstad ter wereld. Hiermee stoot Kopenhagen Nederlandse steden als Amsterdam en Utrecht van de troon. Wat heeft dit veroorzaakt? Om hierin wat meer inzicht te geven, heb ik een aantal kenmerken op een rij gezet.

De Denen leren, net als wij, op jonge leeftijd al fietsen. Tot het moment dat kinderen oud genoeg zijn om zelf te fietsen, worden ze veelal met de bakfiets naar school gebracht. Het gebruik en het aantal bakfietsen groeit in Kopenhagen met de dag en iedereen fietst ermee; van zakenman tot huismoeder. Dit kan deels worden verklaard door de hoge belastingtarieven op auto's. In Kopenhagen is ook maar 30 procent van de

huishoudens in het bezit van een auto. Maar denk niet dat een bakfiets goedkoop is, de meest populaire bakfiets is hier de Christiania bike waarvan de prijzen kunnen oplopen tot meer dan 6000 euro.

Veiligheid

Inwoners van Kopenhagen zijn erg gesteld op hun veiligheid. Er zijn veel fietsregels die ook streng worden nageleefd. Wat verder opvalt, is dat Deense fietsers zo snel mogelijk

van A naar B willen komen en het fietsen niet zien als een sociaal onderonsje zoals we in Nederland wel eens zien. Met de fiets ben je in deze stad overigens wel sneller van A naar B dan met elk ander vervoermiddel. Aangezien er veel toeristen zijn in de stad en een kwart van de inwoners internationaal is, worden de (veiligheids)regels extra benadrukt bij het huren van een fiets. Op het niet naleven ervan staan hoge boetes. Veel Denen dragen een helm en kinderen zijn verplicht om een helm te dragen tot een bepaalde leeftijd. De meeste fietspaden in Kopenhagen zijn verhoogd, zodat er een scheiding tussen auto en fiets is. De fietspaden liggen achter de langseparkeerde voertuigen, zodat een fietser niet direct in contact komt met rijdende voertuigen.

Innovatief

Naast 'Beste fietsstad van 2015', werd Kopenhagen een jaar eerder uitgeroepen tot 'the European Green Capital'. Deze titel dankt de stad onder meer aan de aanleg van fietspaden in het groen. Er zijn veel parken en groene zones die het aantrekkelijk, makkelijk en veilig maken om te fietsen. Een van die zones, Den Grønne Sti, ligt naast mijn

Veel Denen dragen een helm en kinderen zijn verplicht om een helm te dragen tot een bepaalde leeftijd

Een van de groene zones, Den Grønne Sti, ligt naast mijn woning en is aangelegd op een oude spoorlijn

Deense architecten hebben de meest opvallende fietsbruggen ontworpen, waaronder de 'Cirkelbroen' om het fietsen op deze verbindingen tussen de Kopenhagense eilandjes aantrekkelijk te maken

woning. Het leuke van dit fietspad is dat het is aangelegd op een oude spoorlijn. Hierdoor loopt het door achtertuinen, parken, volkstuingebieden en flatgebouwen en maakt het deel uit van een 40 kilometer groene route die dwars door Kopenhagen loopt. Ook wordt er veel geïnvesteerd in de aanleg van fiets-snelwegen, die in de toekomst een realistisch alternatief moeten vormen voor de auto. Bovendien zijn er overal in de stad speciale OV-fietsen met navigatiesysteem te huur die hier ook een bijdrage aan leveren.

Architectuur

Kopenhagen bestaat uit verschillende kleine eilanden die met elkaar worden verbonden door bruggen. Om het fietsen ook op deze verbindingen aantrekkelijk te maken hebben Deense architecten de meest opvallende en gekke fietsbruggen ontworpen. Voorbeelden zijn de 'Bryggebroen' en de 'Cirkelbroen' die door kleur, hoogte, vorm en materiaal een grote toeristen-

trekker vormen en een identiteit aan het omliggende gebied geven. Een groot succes, waardoor er nu alweer nieuwe ideeën op het programma staan, waaronder een 65 meter hoge brug die twee schiereilanden met elkaar verbindt.

De beste fietsstad, maar ook beste fietsland? Kopenhagen is terecht uitgeroepen tot beste fietsstad om de verscheidenheid aan kwaliteiten die de stad bezit en die niet in elke wereldstad zijn te vinden. Maar, is Denemarken ook het beste fietsland? Ik denk dat op dit punt de Denen nog wel van de Nederlanders kunnen leren.

In Kopenhagen zijn de fietsregels streng. Een gevolg hiervan is dat de gebruikers minder goed nadenken tijdens het fietsen. Er is geen 'solidariteit' zoals wij dat in Nederland kennen en er wordt minder rekening gehouden met medewegegebruikers. De Denen fietsen niet, maar racen. Als je niet heel snel opzij gaat voor een fietser die wil inhalen, ontstaat er gauw irritatie.

Ondanks de veiligheidsfilosofie die schuilt achter de locatie van geparkeerde auto's op de openbare weg en de ligging van het fiets-

pad, zijn er dagelijks situaties waarin fietsers tegen geopende autodeuren botsen. Verder zijn er kruisingen zonder aparte voorsorteerstukken voor fietsers. Het wegvak wordt gedeeld met andere vervoersvormen waardoor je als fietser van de weg kunt worden gedrukt. Dit zijn punten die binnen de stad kunnen worden verbeterd, maar buiten de stad kan er nog meer worden verbeterd. In omliggende dorpen zijn fietspaden vaak nog geen 80 centimeter breed en is het op veel plaatsen niet duidelijk waar je wel of niet mag fietsen.

Misschien ben ik bevooroordeeld omdat ik uit een land kom waar we het niet zo nauw nemen met verkeersregels, fietsen als iets gezelligs zien en een fiets meer is dan alleen een vervoermiddel om van A naar B te komen. Toch denk ik dat we ons niet bedreigd hoeven te voelen omdat we van de troon zijn gestoten. We hebben in Kopenhagen juist gelijkgestemden gevonden waardoor we veel van elkaar kunnen leren.

i Op www.verkeerskunde.nl/rddw vindt u deze en eerdere afleveringen